

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR SEB LIFE AND PENSION BALTIC SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2023-08-09 Nr. 429-440
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *SEB Life and Pension Baltic SE*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Draudikas ir pareiškėjas 2009 m. rugpjūčio 19 d. sudarė investicinio gyvybės draudimo sutartį (toliau – Sutartis), pagal kurią teikiama ir draudimo nuo traumų apsauga, draudimo laikotarpis – nuo 2009 m. rugpjūčio 19 d. iki 2026 m. rugpjūčio 18 d.

2022 m. lapkričio 26 d. pareiškėjas draudikui pateikė prašymą išmokėti draudimo išmoką už patirtą traumą, o 2023 m. vasario 17 d. pateikė medicinos dokumentus.

Pateiktame 2023 m. vasario 17 d. UAB „Šuolis pirmyn“ išrašė nurodoma, kad 2022 m. lapkričio 12 d. pareiškėjas patyrė traumą „buityje“. 2022 m. lapkričio 23 d. pareiškėjas kreipėsi į gydymo įstaigą, buvo gydomas ambulatoriškai. 2023 m. sausio 4 d. pareiškėjui atlikta „sąnario artroskopinė operacija“. Gydymo įstaigos išrašė nurodoma diagnozė „dešiniojo kelio sąnario vidinio menisko plyšimas“.

Taip pat pateiktame VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninės 2023 m. sausio 4 d. išduotame pareiškėjo ligos istorijos išrašė nurodoma: „Operuotas, atlikta kelio sąnario operacija. Jos metu rastas plyšęs medialinis meniskas, rezekuota plyšusi dalis.“

2023 m. kovo 6 d. sprendimu draudikas atsisakė išmokėti draudimo išmoką, nes, pagal Sutarties dalimi esančias Investicinio gyvybės draudimo taisyklės Nr. 012 (2008 m. lapkričio 1 d. redakcija) (toliau – Taisyklės), kelio sąnario menisko plyšimas nėra laikomas draudžiamuoju įvykiu.

Pareiškėjas draudikui pateiktoje pretenzijoje nurodė su draudiko vertinimu nesutinkantis, nes „<...> menisko plyšimas yra minkštųjų audinių trauma (nuo 7 punkto taisyklėse, konkrečiai 7.5 punktas)“.

Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką dėl ginčo nagrinėjimo. Pareiškėjas prašė įpareigoti draudiką pripažinti įvykį draudžiamuoju, remdamasis pirmiau nurodytais motyvais.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas nurodė, kad 2009 m. rugpjūčio 18 d. prašyme sudaryti Sutartį pareiškėjas parašu patvirtino, kad yra supažindintas su Taisyklėmis ir jam įteikta Taisyklių kopija. Draudiko teigimu, pareiškėjui nustatytas kelio sąnario menisko plyšimas nepatenka į Taisyklėse pateiktą baigtinį draudžiamųjų įvykių dėl traumos sąrašą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, (toliau – Neteisminio sprendimo procedūros taisyklės) 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Siekiant išnagrinėti tarp pareiškėjo ir draudiko kilusį ginčą, būtina įvertinti Sutartyje įtvirtintas aktualias draudžiamųjų ir nedraudžiamųjų įvykių sąlygas bei draudiko priimto sprendimo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumą.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja įstatymams. Svarbu pažymėti, kad šiam ginčui aktuali Sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, ir atvejus, kada draudikas yra atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką¹. Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sutarties sąlygose.

Šiuo atveju ginčo šalių sutarta draudiko teikiamos draudimo apsaugos apimtis nustatyta draudimo liudijime ir Taisyklėse.

Draudimo liudijime nurodyta, kad pagal Sutartį teikiama ir draudimo nuo traumų apsauga. Draudimo nuo traumų sąlygos detalizuotos Taisyklių 304 punkte. Taisyklių 304.3 papunktyje nustatyta, kad draudžiamasis įvykis yra kūno sužalojimas dėl traumos, patirtos draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, jeigu apdraustojo kūno sužalojimas atitinka kriterijus, išvardintus Taisyklių 3 priede („Draudimo išmokų, mokamų patyrus traumą, apskaičiavimo lentelė L“) (toliau – Lentelė L). Kaip matyti, Lentelėje L nurodomi konkretūs dėl traumų atsiradę sužalojimai (būklės) bei jų gydymo sąlygos, kuriuos nustačius įvykis pripažįstamas draudžiamuoju.

Tarp šalių nėra ginčo, kad pareiškėjui dėl traumos nustatytas sužalojimas – kelio sąnario menisko plyšimas. Draudiko teigimu, toks sužalojimas Lentelėje L, kurioje nurodyti aktualūs draudžiamųjų įvykių nustatymo kriterijai, nėra nustatytas. Įvertinus minėtas Taisyklių nuostatas, sutiktina su draudiku, kad ginčui aktualus sužalojimas jose nenurodytas.

Kaip matyti, pareiškėjas savo reikalavimą grindžia Lentelės L 7.5 papunkčiu. Lentelės L 7 punkte nurodyti draudžiamaisiais įvykiais laikomi minkštųjų audinių sužalojimai ir aktualūs jų požymiai. Lentelės 7.5 papunktyje nustatyta, kad draudžiamuoju įvykiu laikoma: „<...> trauminis raumens, sausgyslės, raiščio vientisumo pažeidimas (išskyrus achilo, pėdos ir plaštakos sausgysles), dėl ko: 7.5.1. imobilizuota gipso tvarsčiu 3 (trijų) savaičių laikotarpiui; 7.5.2. atlikta rekonstrukcinė operacija“.

Įvertinus minėtas Taisyklių nuostatas, sutiktina su draudiku, kad menisko vientisumo pažeidimas (plyšimas) nėra nurodytas kaip vienas iš draudžiamųjų įvykių. Taigi, darytina išvada, jog pareiškėjas ir draudikas, sudarydami Sutartį, nesusitarė menisko plyšimo laikyti dėl traumos patiriama būkle, kuriai atsiradus mokama draudimo išmoka. Kaip minėta, draudiko pareiga mokėti draudimo išmoką kyla tik nustačius draudžiamąjo įvykio sąlygų buvimą.

Taigi, šiuo atveju, pareiškėjo dėl traumos patirtam sužalojimui neatitinkant Sutartyje nustatytų draudžiamąjo įvykio sąlygų, draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmoką, todėl pareiškėjo reikalavimas laikytinas nepagrįstu.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. birželio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009; 2012 m. kovo 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012; 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Licencijavimo skyriaus vadovė,
pavaduojanti departamento direktorių

Agnė Kazlauskienė